
BUTLLETÍ DEL CONSELL GENERAL DELS JOVES

Número 1/3 – 12 de març del 2025

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ	2
2. PROPOSICIONS DE LLEI	
2.1. Proposició de llei de la regulació estètica de les edificacions d'Andorra	2
2.2. Proposició de llei del temps de descans actiu a les escoles	3
2.3. Proposició de llei per obtenir productes anticonceptius gratuïts	4
2.4. Proposició de llei per al foment de projectes col·laboratius intergeneracionals per a la perseveració del patrimoni cultural	5
2.5. Proposició de llei per fomentar els coneixements de la cultura andorrana i d'altres cultures	6
2.6. Proposició de llei per a la creació d'un carnet d'estudiants d'ESO, batxillerat i formació professional d'Andorra	7

1. INTRODUCCIÓ

El Consell General va acordar, el 14 de març del 2002, crear el Consell General dels Joves amb la idea d'escoltar els joves i d'atansar-los a la important tasca que desenvolupa el legislador. D'acord amb aquesta decisió, al Consell General s'hi reuneixen 28 estudiants de segona ensenyança, de 14 a 16 anys, per analitzar, debatre i aprovar "proposicions de llei". Enguany se celebrarà el 23è Consell General dels Joves, i en les comissions de treball es tractaran les següents "proposicions de llei" presentades pels alumnes:

2. PROPOSICIONS DE LLEI

2.1. Proposició de llei de la regulació estètica de les edificacions d'Andorra

Col·legi M. Janer

Exposició de motius

El paisatge d'Andorra és una de les riqueses més importants del país. A més de ser un atractiu per al turisme, la natura i l'arquitectura tradicional fan d'Andorra un lloc únic.

Tanmateix, el creixement de noves construccions està generant preocupació. Les noves construccions no respecten l'estètica tradicional andorrana. Tampoc s'integren harmoniosament en el paisatge. Les noves construccions fan malbé la bellesa del paisatge. També fan d'Andorra un lloc menys atractiu per al turisme.

Des del Consell General, no s'ha establert cap tipus de regulació urbanística per als comuns. Això provoca que les edificacions noves no encaixen amb l'estètica tradicional andorrana. Un altre tret important és que l'alçada d'alguns edificis nous supera significativament la dels més antics.

Aquesta llei vol posar normes clares per a què el Govern pugui intervenir en els reglaments sobre l'alçada i l'estètica dels edificis que s'aproven des dels comuns.

Un exemple seria Grècia on el Govern central té un paper fonamental en l'aprovació de normes locals relacionades amb l'estètica arquitectònica. Per exemple, a zones com l'Acropolis o les illes Cíclades, qualsevol reglament regional ha de ser aprovat pel parlament grec per garantir que es manté l'estètica tradicional.

Article 1

Aquesta llei té com a objectiu establir les regles perquè el Consell General pugui intervenir en les normes dels comuns sobre l'estètica de les construccions i la seva integració en el paisatge. Amb això es vol protegir el patrimoni cultural i natural d'Andorra.

Article 2

Aquesta llei s'aplica a tots els reglaments urbanístics dels comuns que segueixin els següents temes:

- Els criteris estètics per a la construcció d'edificis.
- L'alçada màxima dels edificis.
- La integració dels edificis amb l'entorn natural o cultural.

Article 3

Els comuns han d'enviar els seus reglaments urbanístics al Consell General per obtenir la seva aprovació abans de fer-los oficials. El Consell General ha de revisar els reglaments. Pot aprovar-los, rebutjar-los o esmenar-los si no compleixen amb les normes de protecció del paisatge i patrimoni.

Els principis general per a què s'aprovin els reglaments són els següents:

- Fer que les noves construccions respectin els materials, formes i colors típics d'Andorra.
- Establir límits d'alçada dels edificis que siguin compatibles amb els ja existents i amb el paisatge de cada zona.
- Fomentar l'ús de materials locals i ecològics.

Per a poder avaluar els reglaments es crea una Comissió d'Avaluació formada per:

- Representants del Consell General.
- Experts en arquitectura i paisatge.
- Representants dels comuns que poden participar però no votar.

Aquesta comissió és la responsable de revisar els reglaments i de donar un informe obligatori per al Consell General.

2.2. Proposició de llei del temps de descans actiu a les escoles

Lycée Comte de Foix

Exposició de motius

A vegades les hores de classe es fan llargues i molts alumnes acaben cansats o estressats. Creiem que necessiten més temps per moure's i desconnectar durant la seva jornada escolar per poder estar més concentrats a les hores de classe.

Aquesta llei vol que els alumnes tinguin més espais per fer activitats actives i creatives, així com temps per relaxar-se si ho necessiten. Això els pot ajudar a tenir més energia, estar més atents i treballar millor en equip.

Amb aquesta llei es vol promoure una escola més divertida i amb un millor ambient perquè els alumnes estiguin més contents i motivats. També es pretén fomentar la difusió de coneixements culturals entre els alumnes.

Article 1

Cada dia els alumnes disposen de 15 minuts extra després de la tercera hora de classe per fer una pausa activa.

Els alumnes podrem triar entre fer exercici (com jocs al pati), relaxar-se (com escoltar música) o participar en activitats culturals guiades per professors.

Article 2

L'escola habilita zones del pati per fer esport i altres zones per relaxar-se (per exemple, amb coixins o bancs).

Els alumnes ajuden a dissenyar aquestes zones amb propostes i idees.

Article 3

Cada trimestre, els alumnes delegats de classe parlen amb els companys per recollir idees de millora i les presenten al Consell Escolar.

Si una activitat no funciona o no agrada, es pot canviar.

2.3. Proposició de llei per obtenir productes anticonceptius gratuïts

Escola andorrana de segona ensenyança d'Encamp

Exposició de motius

Actualment, a Andorra, no hi ha cap punt de recollida de productes anticonceptius (preservatius, píndoles, etc.). En alguns punts joves del país pots trobar preservatius, on els joves poden anar i aconseguir-ne gratuïtament. Protegir-se per mantenir relacions sexuals és essencial per no tenir embarassos no desitjats i malalties sexuals.

Dins de la nostra Constitució no hi ha cap article relacionat sobre el tema. D'altra banda, el sistema andorrà de salut garanteix serveis relacionats amb la salut sexual i reproductiva.

En els nostres dos estats veïns, Espanya i França, ja hi ha polítiques relacionades amb els productes anticonceptius. A Espanya, els ciutadans poden aconseguir preservatius i píndoles de l'endemà gratuïts als centres de salut. A França, els joves menors de vint-i-sis anys els hi ofereixen anticonceptius gratuïts. A les joves menors de vint-i-sis anys els hi ofereixes píndoles, DIU, pagats i preservatius femenins totalment gratuïts, ja que són subvencionats pel Govern. Amb la donació d'anticonceptius gratuïts en un futur es preveuran embarassos no desitjats.

Article 1

El Govern subvencionarà la donació d'anticonceptius gratuïts per a tots els residents d'Andorra.

Article 2

El Govern implementarà xerrades d'educació i sensibilització sexual per informar de l'ús correcte dels mètodes anticonceptius. A més a més, es farà publicitat sobre aquesta campanya.

Article 3

Els productes anticonceptius seran distribuïts gratuïtament a través dels següents llocs:

1. Centres de salut de cada parròquia.
2. Farmàcies autoritzades.
3. Escoles de segona ensenyança i Batxillerat de tot el país.

2.4. Proposició de llei per al foment de projectes col·laboratius intergeneracionals per a la preservació del patrimoni cultural

Escola andorrana de segona ensenyança de Santa Coloma

Exposició de motius

El patrimoni cultural d'Andorra és una part fonamental de la seva identitat com a país. Aquest patrimoni inclou no només monuments, objectes i tradicions, sinó també els valors, costums i coneixements que defineixen la seva comunitat. En una societat que es transforma contínuament per la globalització i la diversitat cultural que aporten els nous residents, és essencial garantir la transmissió d'aquest llegat a les futures generacions.

Aquesta llei neix amb la voluntat d'enfortir els vincles entre generacions, promovent un diàleg actiu entre els joves i les persones grans. Les generacions més veteranes acumulen experiències i coneixements sobre el patrimoni històric, cultural i natural que cal preservar. Per altra banda, les generacions joves tenen la capacitat d'aportar noves perspectives i eines per garantir la seva continuïtat. Connectar aquests dos grups no només reforça el sentiment de comunitat, sinó que també assegura que els costums, tradicions i valors no es perdin amb el pas del temps.

L'objectiu d'aquesta llei és establir iniciatives educatives i socials que afavoreixin la transmissió intergeneracional de coneixements i la preservació activa del patrimoni cultural d'Andorra.

Article 1

Els centres educatius incorporaran tallers i activitats que fomentin la interacció entre estudiants i persones grans, com la transmissió de tradicions locals i l'intercanvi d'històries.

Es promouran visites a residències i la participació conjunta en festes i activitats culturals per reforçar els vincles entre generacions.

Article 2

El Govern crearà centres comunitaris intergeneracionals per a activitats conjuntes i xerrades sobre la història i cultura locals.

Es desenvoluparà una plataforma digital per recollir, preservar i compartir coneixements i tradicions d'Andorra.

Article 3

El Govern proporcionarà subvencions per a projectes col·laboratius intergeneracionals, incloent-hi tallers i activitats culturals.

Es garantirà la formació dels coordinadors i la promoció dels projectes a través dels mitjans de comunicació per una major difusió.

2.5. Proposició de llei per fomentar els coneixements de la cultura andorrana i d'altres cultures

Lycée Comte de Foix

Exposició de motius

Aquests darrers anys s'ha pogut constatar que la població andorrana ha augmentat un 2,6%. Aquest augment correspon a l'arribada de 1.544 persones estrangeres per viure a Andorra. Com a conseqüència, aquests immigrants han portat amb ells la seva cultura.

S'ha pogut comprovar que molta gent té pocs coneixements sobre la cultura andorrana. D'altra banda, algunes persones deneguen la possibilitat que a Andorra hi hagi més d'una cultura o que es parli en una altra llengua que no sigui el català.

Es proposa aquesta llei perquè la població arribi a ser conscient que no només hi ha una cultura al país, sinó que hi ha una gran diversitat de cultures. A més a més, és molt important fomentar una societat inclusiva i respectuosa. Els beneficis seran per a tots els ciutadans. L'enriquiment dels coneixements d'altres cultures fomenta el respecte mutu, la tolerància i la solidaritat.

Article 1

Cada any, a la primavera, se celebra una jornada de les cultures en la qual hi ha activitats col·lectives gratuïtes per a totes les edats.

Article 2

Cada persona que vulgui presentar la seva cultura, podrà fer-ho, per exemple mitjançant contes, llegendes, anècdotes, imatges o plats típics del seu país.

2.6. Proposició de llei per la creació d'un carnet per estudiants d'ESO, batxillerat i formació professional d'Andorra

Col·legi Sagrada Família

Exposició de motius

Tots els estudiants d'Andorra hem sentit alguna vegada la sensació que el material escolar, el transport públic, així com les activitats culturals suposen un gran esforç econòmic per una família. Per això, hem decidit proposar la creació d'un carnet d'estudiant que ajudi els joves i els seus pares amb aquestes càrregues.

Respecte al material escolar seria una gran facilitat que augmentaria l'efectivitat en el rendiment lectiu en els estudiants més necessitats i respecte al transport especial per estudiants seria un avenç significatiu, ja que facilitaria el seu ús i proporcionaria un temps d'espera molt menor que si els estudiants haguessin d'esperar una línia pública.

Tot i que la majoria dels països no comptin amb carnet d'estudiant, sí que ofereixen avantatges pels joves estudiants. Per exemple, a Espanya està implementat el bo cultural, una ajuda directa per invertir en cultura pels joves que recentment han complert la majoria d'edat.

Introduint aquesta iniciativa es facilitaria l'accés a activitats culturals als estudiants en un context en què la cultura és cada vegada més invisibilitzada fomentant així l'augment de les activitats culturals en els joves i els seus coneixements generals sobre Andorra.

A Andorra existeix el Carnet Jove, que és un carnet per a la gent de 12 a 30 anys en què ofereixen descomptes, assegurança de franc per viatges, entre altres... Però el seu propòsit no és educatiu, sinó per entreteniment personal.

Els museus i les activitats culturals, com per exemple els festivals culturals, són molt importants per mantenir la cultura i el coneixement però, no atrauen els joves i cada cop es visiten menys. Seria un bon detall que es fes descompte per facilitar l'accés dels joves menors d'edat a les activitats culturals. Per exemple el teatre, els tallers, els concerts o les exposicions científiques o artístiques organitzades per entitats públiques. Molts d'aquests gaudeixen d'entrada infantil però, a partir dels 11-12 anys ja solen pagar entrada d'adult i és un preu massa elevat.

Vist que el Principat d'Andorra no contempla cap llei sobre un carnet d'estudiants, i que després d'haver fet una recerca sobre nombrosos països europeus i haver trobat que la majoria d'ells no en posseïen, hem decidit presentar aquesta proposició de llei on queden exposades totes les funcions i avantatges sobre el carnet d'estudiants i fer així d'Andorra un dels països pioners en la creació d'un carnet d'estudiant públic i gratuït que englobi els temes culturals i de transport per estudiants.

El carnet estaria disponible per a tots els estudiants d'educació secundària, batxillerat i formació professional d'Andorra i aquest mateix inclouria descomptes culturals, accés a transport específic per estudiants i una retribució econòmica mensual/anual per invertir en cultura o material escolar.

Sent conscients de l'existència del Carnet Jove i del carnet de la Universitat d'Andorra, presentem aquesta proposició de llei amb l'objectiu de crear un carnet que depengui

directament del Govern, que contempli les necessitats de tots els estudiants a Andorra i al qual puguin accedir tots els estudiants pel fet de ser-ho.

Article 1

El Govern crea un carnet d'estudiants amb el que els estudiants andorrans gaudeixin de descomptes culturals i una retribució econòmica periòdica per gastar en cultura o material escolar.

Aquest carnet està en vigor des de l'inici de l'ESO fins a acabar el batxillerat o la formació professional posterior a l'ESO.

Article 2

El carnet d'estudiants ha d'incloure descomptes culturals en museus d'Andorra, una retribució mensual o anual per gastar en educació (siguin llibres o altres materials escolars), esdeveniments culturals i la gratuïtat del transport públic per estudiants.

L'entrada al transport públic d'estudiants es limita a les persones que posseeixin el carnet d'estudiants, així es garanteix que cap persona no estudiant hi pugui accedir.

Article 3

A tot estudiant que faci un mal ús del carnet o de les instal·lacions relacionades, se li pot sostreure el carnet en qualsevol moment, siguin quines siguin les seves condicions/dificultats.

El carnet d'estudiant és per ús únic de l'estudiant titular. Si una persona que no sigui propietària del carnet l'utilitza amb el permís del propietari, es procedirà a la seva retirada.